

50 let s aktem a pořád jako mladík

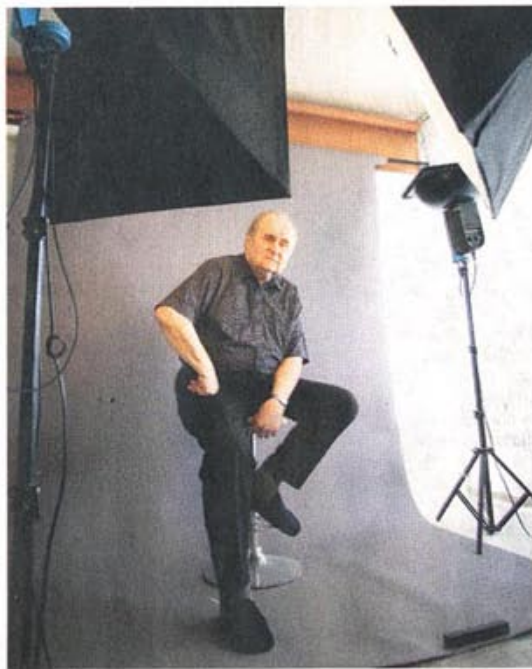
Fotograf Miloš Vojří, klasik východočeského aktu, nedávno oslavil pětasedmdesátiny. Do poloviny února bilancuje velkou výstavou v hradecké Galerii Na Hradě

HRADEC KRÁLOVÉ Jak se pozná skutečně kvalitní akt? „Vždycky tvrdím, že je dobrý, když se líbí ženám,“ říká královéhradecký fotograf Miloš Vojří, jenž se hlásí ke skvělé aktové škole Miloslava Stibora a Tarase Kuščinského. Východočeský klasik žánru, který ho stál dvě manželství, nedávno oslavil pětasedmdesátiny. A ještě jedno jubileum do 18. února připomíná Vojřova retrospektiva v hradecké Galerii Na Hradě: 50 let s aktem. Otázku, proč fotí akty, slyšel snad už tisíckrát. „To se mě ptá každý, ale krajina či sportovnímu fotografovi tuhle otázku nikdo nepoloží. Objekt mě přitahuje, žena je krásná, má krásné tvary. A kdo se rád nepovídá na pěknou ženu?“ odpovídá fotograf.

Co vám fotografie vlastně dává? Fotografie mi umožňuje vidět a zažívat to, co by bez ní nebylo možné. Naučila mě vnímat své okolí, detaily, světlo, tvary i chování a pohyb člověka. Díky ní se stanete citlivějším na všechno okolo sebe. Naučila mě pečlivosti i pohotovosti. A dokonale v ní splýnula moje původní záliba v malování s pozdějším technickým směrem, který jsem vystudoval. Díky ní jsem také poznal mnoho zajímavých lidí, krajín i situací. A to je důležité, stane-li se původní koněček celoživotní náplní, a dokonce to člověka živí. Co víc si přát!

Je vám pětasedmdesát let. Jak se při takovém jubileu – umělecky i fyzicky – cítíte?

Léta se cítím uvnitř hodně mladě, tipoval bych to tak na čtyřicet. Raní pohled do zrcadla při holení mě však vždy vrátí do reality. Ale uvažuji a cítím vše tak jak před mnoha léty a mluvím-li někdo někdy o mém věku, mám dojem, že se mluví o někom jiném. Občas se mi stává, že o někom pronesu: On je už dost starý, je mu padesát. Až pak si uvědomím, co jsem to řekl a kolik je mně. Také jsem přesvědčen, že když člověk uvažuje pozitivně a má smysl pro humor, stárne pomaleji a také je zdravější. Ale také někdy něco slyším nebo si přečtu a mám dojem, jak řekl pan Werich, že je mi sto.

Fotograf Miloš Vojří ve svém ateliéru.

Foto: Radek Kalhous, MAFRA

DATA

Miloš Vojří

Královéhradecký fotograf se narodil 1. ledna 1938. Od dětství kreslil, kvůli fotografii zběhl ze studií a nedokončil strojírenskou průmyslovku. Od roku 1980 je na volné noze. Má za sebou přes 80 výstav i mnoho cen včetně zahraničních. Jeho retrospektivu do 18. února hostí hradecká Galerie Na Hradě

Při jubileu se sluší bilancovat. Co pokládáte za svůj největší úspěch?

Co je to úspěch? Na ten člověk většinou nemyslí a spíše z některých situací a výsledků pociťuje radost, potěšení a uspokojení. Radost jsem měl z první uveřejněné fotografie. Měl jsem radost z reportáže natočené televizí v mém ateliéru nebo ze zlaté medaile obdržené na mezinárodní výstavě. Také právě jubilejní výstava mi přinesla příjemný pocit. Ale největší potěšení, a tedy i úspěch mi přineslo to, že celý život mohu dělat to, o čem jsem snil, co mě baví a co mám rád.

Cítili jste to i při výběru pro nynější výstavu?

Když jsem ale teď dělal výběr snímků, které by ukázaly různá období z celých padesáti let, uvědomil jsem si, jak málo fotografií projde

vlastním nejpřísnějším kritériem. Těch nejlepších je vždycky málo. Jinak by asi svět při obrovském množství fotoaparátů, které lidé vlastní, musel být zaplaven samými fantastickými fotografiemi.

Prozradte, co je pro vás největším uměleckým uspokojením?

Když se mi podaří zamýšlenou fotografii realizovat až do takové doby, kdy jsem s ní spokojen. Ale spouť v té chvíli. Když z ní mám ten správný pocit i po měsíci nebo i po letech a stojím si za ní, pak je to ono a člověk cítí uspokojení.

Udělal byste dnes něco jinak?

Někdy si myslíme, že bychom některé věci dnes udělali jinak. Ale neudělali bychom je třeba i hůř? Vyvarovali bychom se asi některých chyb, ale určitě bychom udělali jiné. Takže nějaké větší a konkrétní věci, které bych dnes udělal jinak, nenacházím. Pokud se člověk snaží všechno dělat tak, aby se později nemusel stydět, větší chyby většinou nenahromadí. Minulost nemůžeme změnit, a tak nemá cenu příliš se jí zabývat. Veliké plánování budoucnosti také nemá příliš velký smysl, protože pak stejně nakonec všechno bude úplně jinak. Zbývá přítomnost, kterou je třeba vnímat, vychutnat a žít. Radovat se ze všeho a i z maličkostí, protože právě probíhající vteřina se již nikdy nevrátí.

Máte svého nástupce?

Tim jsem se nikdy příliš nezabýval, ale myslím, že moje exmanželka a

fotografka Ivana Lukavská jím určitě je. Mám možnost její práci po celá léta sledovat. Byla výtvarnicí a později mojí výbormou modelkou a spolupracovnicí. A právě zkušenosti modelky a zkušenosti výtvarnice plně zúročuje jako fotografka. Má také úžasnou možnost s modelkami pracovat úplně jinak než fotograf muž a to přináší výsledky. Vyšli jsme z jednoho ateliéru, ale každý jsme si později našli svoji osobitou cestu a ta její je dnes nápaditá a originální po všech stránkách. Její fotografie se mi moc líbí.

Vidíte kolem sebe ještě někoho s podobným přístupem?

Z mého okolí se mi také líbí akty pardubického Miloše Fice. Možná, že někdo někde zkouší fotografovat podobně jako já, což jsem ve svých začátcích dělal také. Jako odrazový můstek a cvičení je to dobré, ale pak již dál musí každý jít svojí cestou a nikoho a nic nenapodobovat. A pokud uspěje, je to jeho zásluha a pokud neuspěje, je to jeho chyba. Vyslechnout názor je dobré, ale jinak by si člověk neměl nechat do své práce moc mluvit.

Petr Mareček

3x foto: Miloš Vojří